

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

RESOLUCIJE

ODBOR REGIJ

99. PLENARNO ZASEDANJE 31. JANUARJA IN 1. FEBRUARJA 2013

Resolucija Odbora regij – Zakonodajni sveženj za kohezijsko politiko za obdobje po letu 2013

(2013/C 62/01)

ODBOR REGIJ

- v zvezi s trenutnimi pogajanjimi o večletnem finančnem okviru izraža trdno prepričanje, da kohezijska politika terja tako učinkovito porabo kot tudi trden proračun, zato poziva države članice, naj ponovno razmislijo o omejevanju proračuna in ohranijo vsaj sedanjo stopnjo financiranja;
- odločno podpira pogajalsko skupino odbora REGI v tristranskih pogovorih, pri čemer zlasti opozarja na nekatera ključna stališča, ki jih deli z EP, npr. o "regijah v prehodu", ravnovesju med strategijo Evropa 2020 in cilji iz Pogodbe, učinkovitem sodelovanju lokalnih in regionalnih oblasti ter nasprotovanju makroekonomskemu pogojevanju in rezervi za uspešnost; zato upa, da bodo upoštevana v končnem svežnju;
- se zavzema za dosledno izvajanje načela o upravljanju na več ravneh in intenzivnejše vključevanje lokalnih in regionalnih oblasti v pripravo pogodb o partnerstvu in operativnih programov, podpira predlog Evropske komisije, da bi pripravila evropski kodeks ravnanja glede partnerstva, globoko obžaluje, da Svet zavrača tako orodje, in poziva predlogu nenaklonjene države članice, naj ponovno preučijo svoje stališče, saj tako ne izražajo pripravljenosti, da bi sodelovale z zakonitimi partnerji;
- je naklonjen večji demokratični odgovornosti in meni, da bi moral Svet o več finančnih vprašanjih – *kot so metoda dodeljevanja sredstev na nacionalni in regionalni ravni, stopnja omejitve, varnostna mreža itd.* – razpravljati v okviru pogajanj o zakonodajnem svežnju za kohezijsko politiko in ne med pogajanjimi o večletnem finančnem okviru, da bi bil Evropski parlament lahko ustrezno vključen v ta pogajanja in OR zaprosen za mnenje;
- znova izraža obžalovanje, da je razmerje med BDP/BND (ter v manjši meri tudi število brezposelnih) edino merilo za določanje stopnje dodelitve sredstev iz strukturnih skladov v posameznih regijah, in poudarja, da bi bilo treba za boljše ocenjevanje socialnih in okoljskih potreb ter izzivov uporabiti dodatne kazalnike.

Poročevalec Marek WOŹNIAK (PL/EPP), maršal Velikopoljskega vojvodstva

Resolucija Odbora regij – Zakonodajni sveženj za kohezijsko politiko za obdobje po letu 2013

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

Uvod

1. sprejema politično resolucijo o trenutnih medinstitucionalnih pogajanjih v zvezi s svežnjem zakonodajnih ukrepov za kohezijsko politiko za obdobje po letu 2013 ob upoštevanju stališč, ki jih je sprejel med februarjem in julijem 2012, ter kot odziv na nedavne razprave in stališča, ki sta jih zavzela Evropski parlament in Svet;

2. v zvezi s trenutnimi pogajanja o večletnem finančnem okviru izraža trdno prepričanje, da je kohezijska politika naložbena politika, ki terja tako učinkovito porabo kot tudi trden proračun, ki ga ne smemo zmanjšati, če želimo, zlasti v času krize, spodbuditi rast in ustvarjanje delovnih mest, povečati konkurenčnost in se boriti proti razlikam na posameznih območjih EU in med njimi. Zaradi temeljnega pomena te politike pri soočanju z gospodarsko krizo in izzivi strategije Evropa 2020 se sredstva zanjo ne smejo zmanjšati za 19 milijard EUR (v primerjavi s predlogom Evropske komisije), medtem ko se ohranjajo ali celo zvišujejo sredstva za druge politike Evropske unije, kakor je predlagano v osnutku sklepov Evropskega sveta z dne 22. novembra 2012;

3. izraža izjemno zadovoljstvo s pogajalskim mandatom, ki ga je sprejel odbor REGI Evropskega parlamenta 11. in 12. julija 2012 in ki v veliki meri odraža zahteve lokalnih in regionalnih oblasti, navedene v mnenjih Odbora regij; vendar obžaluje, da ključna vprašanja v zvezi z osnutkom uredbe o Evropskem socialnem skladu (ESS) niso bila vključena v osnutek poročila, ki ga je 5. julija 2012 sprejel odbor EMPL;

4. ceni napredek k poenostavitvi, ki je predlagana v osnutku zakonodajnega svežnja Komisije, in pozdravlja nedavno sprejeta finančna pravila za splošni proračun EU, ki se med drugim nanašajo na uporabo pavšalnih stopenj, pavšalnih zneskov in krajših plačilnih rokov; se zavzema za še ambicioznejši načrt na ravni držav članic za poenostavitev dostopa do sredstev EU, pravil za javna naročila na nacionalni ravni in ravni EU ter mehanizmov poročanja in nadzora;

5. odločno podpira pogajalsko skupino odbora REGI v tristranskih pogovorih in zlasti opozarja na nekatera ključna stališča, ki jih deli z EP v zvezi z naslednjimi vprašanji, ter upa, da bodo upoštevana v končnem svežnju:

- podpora kohezijske politike, ki zajema vse regije in je namenjena tudi manj razvitim regijam EU;
- podpora novi kategoriji "regij v prehodu" in varnostni mreži v obliki dveh tretjin sedanjih sredstev za regije, ki ne spadajo več pod konvergenčni cilj;
- potreba po ravnovesju med prednostnimi nalogami iz strategije Evropa 2020 in cilji iz Pogodbe ter po večji prožnosti pri izvajanju tematske osredotočenosti;
- dejanska vključitev lokalnih in regionalnih oblasti v pripravo pogodb o partnerstvu in operativnih programov ob upoštevanju načela o upravljanju na več ravneh;
- močna podpora vključitvi evropskega kodeksa ravnanja glede partnerstva v člen 5 uredbe o skupnih določbah;
- odločno nasprotovanje makroekonomskemu pogojevanju;
- predhodna pogojenost mora biti neposredno povezana z izvajanjem kohezijske politike;
- zavrnitev rezerve za uspešnost;
- prenos dodeljenih sredstev iz Kohezijskega sklada v nov instrument za povezovanje Evrope, ob strogem upoštevanju pravil, ki urejajo Kohezijski sklad, in nacionalnih kvot;
- podpora celostnemu pristopu k teritorialnemu razvoju, ki ga priporoča Evropska komisija, ter uvedba novih instrumentov in načinov upravljanja, kot so celostne ozemeljske naložbe in izvajanje ukrepov lokalnih skupnosti za lokalni razvoj mestnih območij;
- zavrnitev platforme za razvoj mest, namesto tega poziv k dolgoročni ohranitvi programa URBACT;

6. poudarja, da je treba zakonodajni sveženj sprejeti čim prej po sprejetju večletnega finančnega okvira; ponovno opozarja, da je EU v resni gospodarski in socialni krizi, zaradi česar je še posebej pomembno, da se pogodbe o partnerstvu in operativni programi začnejo izvajati leta 2014, saj je to edini način za zagotovitev evropskih sredstev, ki so bistvenega pomena za naložbe in strukturne reforme v državah članicah, regijah in mestih;

7. ponovno opozarja, da bi bilo treba razpravo o osnutku uredbe o EZTS ločiti od splošnega zakonodajnega svežnja o kohezijski politiki, in poudarja, da je treba navedeno uredbo, ki nima posebnih posledic za proračun EU, sprejeti nemudoma, ne da bi čakali na sprejetje svežnja. Uredba bi lahko tako začela veljati, kakor hitro bo mogoče, kar bo ponovno spodbudilo razvoj novih projektov EZTS v varnem pravnem okviru.

ODBOR REGIJ

V podporo ambicioznemu proračunu za kohezijsko politiko po letu 2013

8. ponovno opozarja, da se lokalne in regionalne oblasti dobro zavedajo, da je treba z boljšim načrtovanjem in porabo sredstev iz strukturnih skladov izboljšati rezultate kohezijske politike, zlasti ob upoštevanju trenutne gospodarske krize in finančnih omejitev;

9. meni, da je večletni finančni okvir z nižjimi sredstvi, kot pa jih predvideva predlog Evropske komisije, nesprejemljiv, saj bi oslabil gospodarstvo in konkurenčnost Evropske unije ter enotni trg nasploh ravno v času, ko je njena moč najbolj potrebna. Zato tako kot v resoluciji Odbora regij o tekočih pogajanjih o večletnem finančnem okviru ⁽¹⁾ znova poziva k verodostojnemu večletnemu proračunu EU kot orodju za naložbe v korist vseh držav članic EU in regij, ki bo glede na odobritve za prevzem obveznosti (izražene kot odstotek BND) vsaj na enaki ravni kot proračun, dogovorjen za sedanje programske obdobje 2007–2013;

10. vendar meni, da je predlog ciprskega predsedstva z dne 29. oktobra 2012 o zmanjšanju proračuna za kohezijsko politiko po letu 2013 nesprejemljiv. Zato poziva države članice, naj ponovno razmislijo o omejevanju proračuna in ohranijo vsaj sedanjo stopnjo financiranja;

11. ponovno potrjuje, da je treba na ravni EU ohraniti močno in ambiciozno kohezijsko politiko, saj je treba spoštovati cilje iz Pogodbe o gospodarski, socialni in teritorialni koheziji ter skupno zavezo o uresničitvi ciljev iz strategije Evropa 2020; znižanje za več kot 10 milijard EUR – kot predlaga

predsedstvo Sveta – bi še poglobilo razkorak med manj in bolj razvitimi regijami in območji, pa tudi razlike med prihodki državljanov;

12. poudarja, da bi zmanjšanje sredstev kohezijske politike negativno vplivalo na razvoj enotnega trga ter na zmožnosti lokalnih in regionalnih oblasti za vlaganje na področjih, kot so raziskave, inovacije, izobraževanje, podpora MSP, zeleno gospodarstvo in infrastruktura, ki so za prihodnost Evrope bistvenega pomena in so ključni elementi ustvarjanja delovnih mest v prihodnje; meni, da bi znižanje proračunskih sredstev v obdobju sedanje gospodarske in socialne krize ogrozilo dolgoročne naložbe ter prihodnjo trajnostno rast in vlogo Evrope v svetu.

ODBOR REGIJ

Več demokratične odgovornosti: spoštovanje postopka soodločanja

13. ponovno opozarja, da bodo pravna besedila, ki urejajo kohezijsko politiko, prvič sprejeta po zakonodajnem postopku s soodločanjem, v skladu z določbami Lizbonske pogodbe, kar pomeni, da bodo države članice izenačene z Evropskim parlamentom;

14. zato meni, da bi moral Svet o več finančnih vprašanjih – *kot so metoda dodeljevanja sredstev na nacionalni in regionalni ravni, stopnja omejitve, varnostna mreža itd.* – razpravljati v okviru pogajanj o zakonodajnem svežnju za kohezijsko politiko in ne med pogajanjimi o večletnem finančnem okviru; Odbor se ne strinja z dejstvom, da so prej navedena vprašanja vključena v pogajalski okvir Sveta, kar je pojasnil že v svojem mnenju o novem večletnem finančnem okviru za obdobje po letu 2013 ⁽²⁾, in meni, da bi morali o njih razpravljati v Svetu za splošne zadeve, saj so to področja soodločanja. Evropski parlament bi moral biti poleg tega tako kot Svet v celoti vključen v te razprave, OR pa bi moral biti zaprosen za mnenje, da bi tako omogočili dejansko demokratično odgovornost; ponovno opozarja na svojo pravico, da se obrne na Sodišče Evropske unije, če Evropska komisija ne bo predstavila zakonodajnega predloga, o katerem bo imel priložnost pripraviti mnenje.

ODBOR REGIJ

Metoda dodeljevanja sredstev v strukturnih skladih

15. znova izraža obžalovanje, da je razmerje med BDP/BND (ter v manjši meri tudi število brezposelnih) edino merilo za določanje stopnje dodelitve sredstev iz strukturnih skladov v posameznih regijah; zato pozdravlja predlog, da se poveča vpliv števila brezposelnih v manj razvitih regijah in regijah v prehodu, kakor je navedeno v osnutku sklepov Evropskega sveta (različica z dne 22. novembra 2012), kot protiutež BDP-ju v okviru metode dodelitve sredstev in da se bolj upošteva socialna razsežnost kohezije. Hkrati predlaga, da se pri dodelitvi sredstev strukturnih skladov na ravni držav članic upoštevajo še drugi dodatni demografski kazalniki, kot je na primer stopnja demografske odvisnosti;

⁽¹⁾ Glej Cdr 2263/2012 fin.

⁽²⁾ Glej Cdr 1777/2012 fin (poročevalka: Mercedes Bresso (IT/PES)).

16. znova⁽³⁾ poudarja, da bi bilo treba za boljše ocenjevanje socialnih in okoljskih potreb ter izzivov (kot so dostopnost javnih storitev, zdravstvena oskrba, dohodek na prebivalca, mobilnost in čisto okolje) uporabiti dodatne kazalnike. Razporeditev teh kazalnikov na podnacionalni ravni (Ginijev količnik) bi lahko vključili v metodo dodeljevanja sredstev iz skladov, kar bi omogočilo boljše ocenjevanje izzivov na področju teritorialne kohezije;

17. meni, da bi bilo treba v prihodnjo metodo dodeljevanja sredstev vključiti gibanje BDP na prebivalca v referenčnem obdobju (na podlagi razpoložljivih podatkov EU za zadnje triletno obdobje), da bi upoštevali težnje v regionalnem razvoju. Tako bi lahko ob uporabi prožnejšega pristopa sredstva namenili tudi regijam v gospodarski recesiji;

18. poziva, naj se na seznam meril držav članic za dodeljevanje sredstev doda tudi merilo o "hudih in stalnih naravnih ali demografskih ovirah"; ponovno opozarja zlasti, da demografska merila, kot so razpršenost prebivalstva, depopulacija nekaterih delov regij ali staranje prebivalstva, pomembno vplivajo na gospodarski razvoj in stroške javnih storitev; izraža zadovoljstvo, da ga je Evropski parlament pri tem podprl, ter poziva Svet, naj svoje stališče uskladi s stališčem Parlamenta;

19. ne glede na izbrano metodo ponovno potrjuje naslednja načela:

- strukturna sklada in Kohezijski sklad bi se morali osredotočiti na manj razvite regije, obenem pa upoštevati ločevanje na različne vrste regij, kar je predlagala Evropska komisija;
- "regije v prehodu" bi bilo treba obravnavati pravično in se pri tem izogniti ustvarjanju prevelikih razlik med regijami, ki niso več upravičene do sredstev v okviru konvergenčnega cilja, in drugimi vrstami regij v prehodu;
- podpreti bi bilo treba tudi bolj razvite regije, saj ima večina izmed njih velike socialne probleme in revne predele v večini mest ter se sooča z izzivi na področju okolja in gospodarske konkurenčnosti;

20. meni, da je načelo dodatnosti bistvenega pomena za učinkovitost kohezijske politike, brez katerega so lahko vsa prizadevanja v okviru evropske regionalne politike nekoristna;

21. je še posebej zaskrbljen zaradi odločitve predsedstva Sveta, da svoje predloge v zvezi z regijami tudi v prihodnje analizira na podlagi triletnega obdobja 2007–2009. V času

krize, kot je sedanja, izračuni o relativni blaginji regij, izvedeni v navedenem obdobju, kažejo napačno podobo, ker še vedno temeljijo na letih gospodarske rasti. To škoduje predvsem regijam, ki krizo najbolj občutijo. V tem smislu Odbor pozdravlja dejstvo, da bo v letu 2016 uvedena klavzula o reviziji, vendar poleg varnostne mreže predlaga tudi posebno podporo, s katero bodo prejele nadomestilo regije, ki so zaradi upada relativne blaginje kot posledice krize v slabšem izhodiščnem položaju v primerjavi z drugimi regijami v isti kategoriji.

ODBOR REGIJ

Stopnja omejitve

22. podpira stopnjo omejitve, ki je bila 18. septembra 2012 predlagana v pogajalskem okviru za večletni finančni okvir (2,5 %) in ki upošteva dohitevanje držav članic EU-12 ter težave nekaterih držav članic pri črpanju sredstev v sedanjem programskem obdobju; zato zavrača znižanje, ki je bilo predlagano v osnutku sklepov Evropskega sveta z dne 22. novembra (2,35 %); vendar predlaga, da se državam članicam, ki so se EU pridružile pred letom 2013 in v katerih je povprečna realna rast BDP v obdobju 2008–2010 znašala manj kot –1 %, zagotovijo raven omejitve, ki jim omogoča prevzem podobnega obsega obveznosti kot v sedanjem obdobju 2007–2013.

ODBOR REGIJ

Varnostna mreža

23. podpira predlog Komisije o "varnostni mreži", ki bi zajemala vsaj dve tretjini trenutnih kohezijskih sredstev za regije, ki ne spadajo več pod konvergenčni cilj; zato obžaluje najnovejše predloge predsedstva Evropskega sveta o zmanjšanju te varnostne mreže pod navedeno raven.

ODBOR REGIJ

Mestna premija

24. pozdravlja nedavno črtanje "mestne premije" iz dokumentov predsedstva Sveta glede pogajalskega okvira o večletnem finančnem okviru, v skladu s katero naj bi mestom z več kot 250 000 prebivalci na vsako osebo dodelili po 4 EUR. Ta premija bi pomenila finančno prednost za bolj urbanizirane regije, čeprav so razlike v razvoju med podeželskimi in urbaniimi območji še vedno zelo velike.

ODBOR REGIJ

Proračun za teritorialno sodelovanje

25. se močno zavzema za predlog Komisije o povečanju dodeljenih sredstev za evropsko teritorialno sodelovanje na 11,8 milijarde EUR (namesto 8,7 milijarde EUR v sedanjem programskem obdobju); ponovno opozarja na dodano vrednost evropskega teritorialnega sodelovanja za evropsko povezovanje in teritorialno kohezijo, saj se z njim omejujejo negativni vplivi meja, izboljšata učinkovitost politike in kakovost življenja, okrepi razvoj zmogljivosti ter spodbudi zaupanje in medsebojno

⁽³⁾ Glej mnenje o merjenju napredka preko meja BDP, CdR 163/2010 fin (poročevalec: Vicente Álvarez Areces (ES/PES)).

razumevanje; zato obžaluje znižanje za 3 milijarde EUR, ki se predlaga v osnutku sklepov Evropskega sveta z dne 22. novembra, kot tudi ponovno vključitev zahteve v zvezi s 150 km za čezmejno sodelovanje pri morskih mejah; vendar pozdravlja dejstvo, da sta v osnutku sklepov Evropskega sveta upoštevana poziv Odbora regij k zvišanju stopnje sofinanciranja za programe evropskega teritorialnega sodelovanja na 85 % in stališče Evropskega parlamenta o tem vprašanju.

ODBOR REGIJ

Zavrnitev makroekonomskega pogojevanja in finančne sankcije/nagrade

26. ponovno potrjuje, da odločno nasprotuje makroekonomskemu pogojevanju, zlasti pa kakršni koli prekinitvi ali ukinitvi sredstev iz skladov skupnega strateškega okvira (SSO), povezani s sankcijami v okviru Pakta za stabilnost in rast, saj bi to lahko močno prizadelo lokalne in regionalne oblasti, ki niso odgovorne za to, da države članice teh obveznosti ne izpolnjujejo;

27. pozdravlja podporo Evropskega parlamenta v zvezi s tem vprašanjem in upa, da bo pogajalski skupini v tristranskih pogovorih uspelo prepričati države članice, da umaknejo vse ukrepe v zvezi z makroekonomskim pogojevanjem v okviru uredbe o skupnih določbah;

28. ponovno potrjuje, da podpira delno navezavo skladov SSO na novo gospodarsko upravljanje EU, in sicer tako, da se na podlagi priporočil za posamezne države v okviru evropskega semestra omogoči spreminjanje pogodb o partnerstvu in operativnih programov, vendar pa odločno zavrača možnost delne ali popolne odložitve plačil;

29. ponovno poudarja, da zavrača dodeljevanje "rezerve za uspešnost" najbolj uspešnim regijam, saj bi ta mehanizem utegnil spodbuditi oblikovalce politik, da določijo zelo skromne in lahko dosegljive cilje, na ta način pa bi pridobili dodatna sredstva, kar bi lahko povzročilo razvoj neambicioznih projektov in odvrčalo od inovacij; zato podpira stališče Evropskega parlamenta in upa, da bo Svet spremenil svoje stališče v zvezi s tem vprašanjem; ponovno opozarja na svoj predlog o "rezervi za prožnost", ki bi vključevala sredstva iz samodejnega prenehanja prevzetih obveznosti in bi bila uporabljena za financiranje poskusnih pobud, kar bi bil lahko kompromis za oba sozakonodajalca;

30. se povsem strinja s pristopom, ki je potreben za novi okvir upravljanja, usmerjen k rezultatom, in posledično s pomenom, ki se pripisuje merjenju rezultatov. Vendar meni, da so potrebna prožna pravila, ki omogočajo, da se rezultati upoštevajo v kontekstu gospodarskih razmer v posamezni regiji; prav tako ponovno potrjuje svoje nasprotovanje kakršnim koli finančnim sankcijam, povezanim z okvirom uspešnosti.

ODBOR REGIJ

Za učinkovito partnerstvo z lokalnimi in regionalnimi oblastmi

31. se zavzema za dosledno izvajanje načela o upravljanju na več ravneh in intenzivnejše vključevanje lokalnih in regionalnih oblasti v priprave, pogajanja in izvrševanje, povezano s kohezijsko politiko, v naslednjem programskem obdobju;

32. pozdravlja predlog Evropskega parlamenta o izenačitvi lokalnih in regionalnih oblasti z nacionalnimi vladami pri pripravi pogodb o partnerstvu in operativnih programov, ob upoštevanju načela subsidiarnosti;

33. pričakuje, da bodo lokalne in regionalne oblasti v celoti vključene v oblikovanje pogodb o partnerstvu, s čimer bi se odzvali na potrebo po celostnem pristopu od spodaj navzgor k regionalnim razvojnim strategijam; poziva države članice, naj se začnejo pripravljati na strateško načrtovanje kohezijske politike in s tem na začetek načrtovanja skladov SSO s 1. januarjem 2014; v tej zvezi poziva Evropsko komisijo, naj skrbno spremlja pripravo teh pogodb in se pri tem izogne sektorskemu pristopu od zgoraj navzdol k načrtovanju;

34. zato podpira predlog Evropske komisije, da bi prvič pripravila evropski kodeks ravnanja glede partnerstva; globoko obžaluje, da Svet zavrača tako orodje, ki bi izboljšalo kakovost partnerstev v vseh državah članicah, ter poziva predlogu nenačlonjene države članice, naj ponovno preučijo svoje stališče o tem kodeksu, saj s svojim stališčem ne izražajo pripravljenosti, da bi sodelovale z zakonitimi partnerji.

ODBOR REGIJ

Arhitektura, pri kateri so upoštewane teritorialne neenakosti

35. ponovno potrjuje, da se nedvoumno zavzema za novo kategorijo "regij v prehodu", in v sedanjih medinstitucionalnih pogajanjih podpira Evropski parlament; poziva predsedstvo Sveta, naj svoje stališče v zvezi s tem vprašanjem zagovarja do konca pogajanj, saj ta nova kategorija delno ustreza cilju teritorialne kohezije, ker vsem regijam zagotavlja bolj pravično podporo;

36. pozdravlja predlog Evropskega parlamenta o vzpostavitvi druge varnostne mreže v obliki štirih petin sredstev, ki so bila za obdobje 2007–2013 dodeljena za "enotno regijo otoških držav, upravičeno do sredstev v okviru Kohezijskega sklada v letu 2013" in za "najbolj oddaljene regije", ki po letu 2013 ne bodo več spadale v kategorijo manj razvitih regij;

37. ponovno opozarja na potrebe in izzive najbolj oddaljenih ter redko poseljenih regij in poziva, naj se jim dodelijo ustrezna in sorazmerna proračunska sredstva, kar jim bo omogočilo izpolnjevanje cilja o gospodarski, socialni in teritorialni koheziji, pa tudi boljšo vključitev na enotni trg; zato pozdravlja povečano intenzivnost pomoči za najbolj oddaljene regije (od 20 do 30 EUR na prebivalca), kakor je predlagano v osnutku sklepov Evropskega sveta z dne 22. novembra 2012;

38. opozarja na dejstvo, da je Lizbonska pogodba politični cilj gospodarske in socialne kohezije dopolnila s ciljem teritorialne kohezije, ter se sprašuje, zakaj v poročilu odbora za zaposlovanje in socialne zadeve o osnutku uredbe o ESS ta teritorialna razsežnost ni navedena, podobno kot niso navedene regije, v katerih potekajo spremembe v industriji, ter otoške, redko poseljene, gorske in najbolj oddaljene regije.

ODBOR REGIJ

Tematska osredotočenost – za več prožnosti

39. pozitivno ocenjuje bolj prožen pristop k tematski osredotočenosti v strategiji Evropa 2020, kot je bil sprejet na podlagi kompromisa med Evropskim parlamentom in Svetom; opozarja na glavne politične cilje Pogodbe (gospodarska, socialna in teritorialna kohezija) in na potrebo po večjem upoštevanju nacionalnih in regionalnih neenakosti ter izzivov, kar sta podprla oba zakonodajalca;

40. pozdravlja razširitev tematskih ciljev in prednostnih naložb, kot je navedeno v dokumentih Evropskega parlamenta glede pogajalskega mandata v zvezi z osnutkom uredb o ESRR in ETS, pa tudi v kompromisih, ki jih je predsedstvo Sveta sprejelo v zvezi z sklopom o "tematski osredotočenosti"; vendar poudarja, da je pomembno še naprej kar največjo pozornost namenjati tematikam v zvezi z ovrednotenjem kulturne dediščine in turizma; obžaluje pa, da v poročilu odbora za zaposlovanje in socialne zadeve o ESS ni predlagano nobeno znižanje stopenj osredotočenosti sredstev, ki ga je predlagala Evropska komisija, kar je v nasprotju s priporočilom OR;

41. zlasti pozdravlja stališče Evropskega parlamenta glede razširitve področja IKT v vseh regijah na osnovno infrastrukturo, vendar obžaluje, da Svet o tem ni sprejel mnenja; zato poziva države članice, naj ponovno preučijo svoje stališče v tej zadevi – na številnih oddaljenih podeželskih območjih namreč še vedno nimajo visokohitrostnih omrežij IKT, celo v bolj razvitih regijah;

42. izraža zadovoljstvo, da je Svet odpravil tematsko osredotočenost, ki jo je uveljavila Evropska komisija pri posebnih dodelitvah za najbolj oddaljene regije v uredbi o ESRR, in upa, da bo Evropski parlament skladno s stališčem Sveta v okviru sedanjih medinstitucionalnih pogajanj spremenil svoj pogajalski mandat glede tega.

ODBOR REGIJ

Evropski socialni sklad

43. ponovno poudarja, da so lokalne in regionalne oblasti ključni akterji pri načrtovanju in izvajanju operativnih programov ESS ter da morajo to vlogo opravljati še naprej, zato zavrača ugotovitve iz poročila odbora za zaposlovanje in socialne zadeve, na podlagi katerega naj bi bile države članice – glede na pomen nacionalnih politik zaposlovanja – še naprej "glavni posredniki" za vse politike ESS;

44. ponovno poziva, da se v uredbo o ESS vključi sklicevanje na območja z neugodnimi naravnimi in demografskimi razmerami ter na najbolj oddaljene regije, podobno kot je to določeno v členu 10 osnutka uredbe o ESRR, ter opozarja, da je treba teritorialno sodelovanje v okviru ESS razširiti na čezmejno in medregionalno sodelovanje, skupaj z nadnacionalnim sodelovanjem;

45. obžaluje znižanje proračunskih sredstev za program pomoči v hrani za najbolj ogrožene osebe, predlagano v sklepih Evropskega sveta z zasedanja 22. in 23. novembra (2,1 namesto 2,5 milijarde EUR); poziva k jasni ločitvi programa od ESS in vztraja pri dodelitvi ustreznih sredstev, prenesenih iz razdelka 2 večletnega finančnega okvira (SKP).

ODBOR REGIJ

Ustanovitev formalnega Sveta za kohezijsko politiko

46. pozdravlja in podpira predlog ciprskega predsedstva o ustanovitvi formalnega "Sveta za kohezijsko politiko", ki bi ga sestavljali ministri za kohezijsko politiko; OR se za tako formalno sestavo zavzema že dolgo časa, saj bi na ta način kohezijska politika postala bolj prepoznavna, s tem pa bi zagotovili tudi stalno politično razpravo na to temo; želi dejavno sodelovati v političnih razpravah tega Sveta, saj bo vplival na interese lokalnih in regionalnih oblasti v EU, ki jih kohezijska politika neposredno zadeva in ki se ukvarjajo z njenim izvajanjem na terenu;

47. obžaluje, da se delo v zvezi s predhodnim financiranjem naložb še vedno prelaga na nacionalne ali regionalne organe, ki imajo status organa upravljanja. To pomeni finančno ukrepanje, ki je v sedanjih razmerah zaradi omejitev na finančnih trgih težko izvedljivo. Z uveljavitvijo načela predhodnega financiranja naložb bi EU zapravila enkratno priložnost za dodelitev finančnih sredstev neposredno za spodbujanje gospodarstva in strukturnih sprememb; to bi zagotovilo večja predplačila, ki bi omogočila financiranje s hitrostjo, ki je potrebna, da se lahko začnejo izplačevati povračila.

ODBOR REGIJ

Finančno upravljanje operativnih programov

48. se v zvezi s pravili za upravljanje in nadzor ne strinja z načinom obravnave davka na dodano vrednost, saj je kot operativni strošek upravičen v zelo redkih primerih, kar bi ga v večini regij izločilo kot neupravičenega. To v praksi pomeni realno zmanjšanje stopnje sofinanciranja tudi za 23 %;

-
49. podpira ohranitev pravila N+3 v programskem obdobju 2014–2020;
50. podpira možnost, da DDV šteje kot upravičen izdatek za vse kategorije izdatkov, kadar upravičenci tega davka ne morejo dobiti povrnjenega.

V Bruslju, 1. februarja 2013

Predsednik
Odbora regij
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO
